

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XI

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Martie 1966 - N. 116

E posibil un dialog între protestanti și catolici?

În 23 Martie doctorul Michael Ramsey, arhiepiscopul anglican de Canterbury, va sosi la Roma, unde va avea câteva convorbiri cu Sanctitatea Sa Paul VI. Programul vizitei prevede, în afară de primirea oficială, care va avea loc în Capela Sixtină, și de convorbirile rezervate dintre cei doi Capi de Biserică, o ceremonie religioasă la Bazilica Sf. Paul, în cursul căreia Papa și arhiepiscopul anglican, prezidinte al Conferinței de la Lambeth, care întruneste întreg episcopatul anglican, se vor ruga împreună înainte de a da citire unei «declarații comune» redactată în limbile latină și engleză.

Audiența în Vatican a arhiepiscopului Ramsey depășește limitele și semnificația unei «vizite de curtoazie» — precizează cercurile Vaticanului, încurajate în aceste «deducții» de o recentă Scrisoare a doctorului Ramsey, publicată în revista Inneră «Note diocesane» de la Canterbury, în care, referindu-se la primirea cordială făcută de Papa Ioan XXII predecesorului său, doctorul Fisher, actualul Cap al Bisericii anglicane își exprimă convingerea că a sosit momentul să se discute împreună atât asupra motivelor care despart cele două Biserici cât și asupra acelor care le unesc.

Vizita la Papă a doctorului Ramsey și primul raport al «Grupului mixt», adică al comisiei mixte catolico-protestante instituită în 1955, sunt în centrul atenției cercurilor unioniste romane, atât religioase cât și laice.

Raportul «Grupului mixt», care e poate documentul ecumenic cel mai important din ultimii ani, expune rezultatele întrunirilor de la Bossey, în Elveția (22-24 Mai 1965) și de la Ariccia, în apropiere de Roma, din 17-20 Noembrie, același an, în care au fost examinate o serie de probleme esențiale pentru începerea unei acțiuni comune de reapropiere a celor două mari ramuri ale Bisericii lui Christos. Atât în prima cât și în a doua întrunire catolicii au fost reprezentați de delegația Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, iar protestanții de un grup de membri ai Consiliului Ecumenic al Bisericilor de la Geneva.

E posibil un dialog între cele două Biserici despărțite de Reformă?

Raportul «Grupului Mixt» răspunde pozitiv la întrebarea aceasta. Dialogul teologic va trebui însă să fie precedat și apoi susținut, de o «colaborare practică» între catolici și protestanți. În sensul acestei colaborări raportul «Grupului mixt» propune următoarele inițiative:

Instituirea unei comisii teologice mixte care să examineze problemele de interes comun pentru continuarea și dezvoltarea dialogului ecumenic; practica «rugăciunii în comun», mijloc eficace și sigur de apropiere și de unitate spirituală, trebuie să fie cultivată și dezvoltată; a fost recunoscută posibilitatea de a se pune capăt «competiției neleale» în sectorul activităților misionare, mai ales în temă de «prozelitism»; o comisie mixtă studiază acum modalitățile pentru o colaborare catolico-protestantă în domeniul activităților de asistență socială.

Cu «Schema XIII» asupra raporturilor Bisericii cu lumea modernă, Conciliul Vatican II a deschis o seamă de perspective importante pentru o acțiune în comun, care va fi definită într-o conferință mixtă convocată pentru luna Iulie. Unul din punctele de program ale acestei Conferințe va fi stabilirea unei atitudini comune față de ateism, în toate manifestările sale, și față de situația politică internațională.

În ce privește problema laicului, deși a pornit de la concepții teologice diferite, comisia mixtă a constatat posibilitatea unui acord asupra problemelor de fond care pot fi înfruntate și rezolvate în comun, printre altele folosirea elementului feminin într-o acțiune comună de asistență religioasă și socială.

Atât Biserica Catolică cât și Consiliul ecumenic al Bisericilor de la Geneva sunt favorabile dezvoltării mișcării pentru promovarea traducerii în comun a Bibliei și pentru fixarea unei date unice a Paștelui.

Formarea clerului și a laicului, în spiritul ecumenic, printr-o revizuire a textelor pedagogice; doctrina și practica botezului; consecințele practice ale declarației Conciliului Vatican II asupra libertății religioase; teologia căsătoriei și disciplina căsătoriilor mixte între catolici și protestanți; problemele ridicate de prozelitism și de educarea tineretului, vor fi temele viitoarei întruniri a «Grupului mixt», a cărui dată încă n-a fost fixată.

E de crezut că multe — dacă nu toate — punctele acestui raport al comisiei catolico-protestante vor face obiectul convorbirilor dintre Papă și Capul suprem al Bisericii anglicane, și aceasta ținând seamă de un pasaj semnificativ al citatei scrisori a Arhiepiscopului Ramsey în care, vorbind de viitoarea orientare a raporturilor dintre catolicism și protestantism, doctorul Ramsey scrie:

«Consider urgent și necesar ca dialogul între cele două Confesiuni și între ele și celelalte Biserici să nu se limiteze la teologie, ci să fie extins la problemele practice, care pot influența sentimentele și conștiințele.»

După vizita în Vatican arhiepiscopului Ramsey va pleca la Geneva, unde va avea convorbiri cu exponenții Confesiunii membre ale Consiliului Ecumenic al Bisericilor. Vizita aceasta a acreditat în cercurile religioase italiene convingerea că doctorul Ramsey ar putea fi o «punte» între Roma și Geneva. Opinia aceasta face de alt fel ecou ipotezei formulate cu legitimită prudentă de presa britanică.

***

În legătură cu intensificarea contactelor dintre catolici și protestanți, trebuie de asemenea amintită hotărârea luată de Conferința Episcopală catolică și de Consiliul Federației Bisericilor Protestante din Elveția de a da curs unui «dialog oficial» prin instituirea a două comisii.

O altă știre îmbucurătoare în domeniul activităților ecumenice ne vine din Statele Unite, unde teologul Bernard Häring a fost invitat să țină cursuri de teologie morală catolică în trei universități protestante.

Trebuie apoi semnalată comunicarea făcută la recenta întrunire a Consiliului Ecumenic al Bisericilor de la Geneva de Pastorul Lukas Vischer, în care se relevă valoarea decretelor Conciliului Vatican II asupra învierii vieții religioase și asupra activității misionare a Bisericii.

Rezervele exprimate de raportul Vischer se referă la problema raporturilor dintre Stat și Biserică, «o problemă de care se lovesc toate Bisericile când colaborează între ele, dar asupra căreia dialogul e urgent», a spus Pastorul Vischer.

Privitor la declarația Conciliului asupra libertății religioase raportul Vischer relevă o latură pozitivă oferită de bunăvoința exprimată de episcopatul italian de a se pune capăt prozelitismului religios, și o latură preocupantă privind problema căsătoriilor mixte. Așteptatul «motu proprio» al lui Paul VI în legătură cu această problemă a întâlnit «opoziția neașteptată a unei părți a clerului catolic» — relevă raportul Vischer, exprimând totuși speranța că ar putea fi vorba de o «simplă întârziere», și nu o renunțare definitivă.

Trei sunt «limitele» rezultatelor Conciliului Vatican II denunțate de raportul Vischer:

1) privitor la ecumenism interpretarea catolică e împărțită: pentru o parte din episcopat înnoirea interioară a catolicilor e o condiție și un indemn de reapropiere a fraților despărțiți; alții dimpotrivă visează o Comunitate creștină realizată pe temeiul egalității;

2) reafirmarea principiului după care Biserica romană e singura marțoră și continuatoare a Bisericii instituite de Christos» a făcut ca ecumenismul să treacă pe planul al doilea;

3) ultima rezervă exprimată de Pastorul Vischer se referă la tendința de «birocratizare» a operei ecumenice. Adoptând metode de lucru cu caracter burocratic, Secretariatul pentru Unirea Creștinilor ar lipsi mișcarea ecumenică de acel impuls spontan care e resortul intim și motorul ei cel mai puternic și mai promițător de rezultate concrete.

În concluzia raportului său Pastorul Vischer recunoaște Conciliului Vatican II meritul unei contribuții hotărâtoare pentru mișcarea ecumenică, de la care ea a primit un «impuls incontestabil».

CRIZA DIN POLONIA

Lumea catolică urmărește de câțiva timp cu îngrijorare rapidă înrăire a raporturilor dintre Stat și Biserică în Polonia.

Incriminate scrisoare a episcopatului polonez către episcopii germani e considerată un simplu «pretext», insuficient pentru a explica actuala recrudescență a ostilităților guvernului de la Varșovia față de Biserica catolică.

Că în primul moment, adică în momentul în care conținutul său nu a mai fost un «secret» pentru nimeni, mesajul, acum cauză a atâtor persecuții, nu a fost considerat dăunător siguranței Statului și politicii sale, ne-o demonstrează însuși faptul că autoritățile poloneze nu s'au preocupat să ceară, și nici măcar să controleze dacă originalul documentului a fost prezentat guvernului, cum prevede protocolul; și aceasta la distanță de două luni de la înmânarea sa destinatarilor.

Ce-a putut interveni — se întreabă cercurile catolice romane — pentru ca o chestiune pur religioasă să se transforme dintr'odată într-o problemă politică? Un lucru e sigur: deși dificile, raporturile Cardinalului Wyszyński și ale episcopatului polonez cu autoritatea de Stat reușiseră totuși să se mențină într-o stare de relativ echilibru. Un echilibru de forțe pe care un fapt nou a venit acum să-l strice.

Pentru observatorii care au urmărit cu atenție evoluția situației în Polonia momentul de fractură, sau în orice caz de preocupantă «cărmire» în raporturile dintre Stat și Biserică are o dată precisă, care coincide cu întoarcerea de la Moscova a lui Zenon Kliszko, omul de încredere al lui Gomulka.

Că Moscova a considerat totdeauna catolicismul polonezilor, raporturile lor cu Roma (și prin Roma cu Occidentul) una din cauzele profunde ale rigidității acestui popor și în consecință una din piedecile cele mai serioase la o completă fagocitare a Poloniei, e un fapt notoriu. Curentul de emancipare — dacă încă nu de răsvărire și de eliberare de călcăiul sovietic — care avea să se propage în toate Statele satelite, a luat naștere în Polonia, țară care, spre deosebire de ceilalți sateliți (și aceasta grație catolicismului său și grație contactelor sale cu Roma și cu Occidentul), a reușit totdeauna să păstreze o margine considerabilă de autonomie internă.

Era o situație care mai curând sau mai târziu trebuia să sfârșească; înainte de a se ajunge la o răsvărire fățișă, masivă. A pune Biserica Romano-Catolică în condiția de a nu se mai putea mișca înseamnă pentru Uniunea Sovietică victorie sigură asupra polonezilor. Ordine precise, deci, pentru punerea în practică a unui program de sistematică blocare și neutralizare o oricărei inițiative sau mișcări a ierarhiei religioase catolice, care să poată stabili o punte între Roma și Varșovia.

Ca primă măsură, care traducea în fapt acest program, Cardinalului Wyszyński i se retrăgea pașaportul, și aceasta tocmai în ajunul plecării sale la Roma, unde ar fi trebuit să pronunțe discursul pentru celebrarea solemnă, în Vatican, a milenarului creștinării Poloniei.

Alte măsuri mai grave împotriva ierarhiei catolice trebuiau să urmeze «pedepsirii» Cardinalului-Primăte. Știri din Polonia informează acum că ministrul polonez, Josef Cyrankiewicz, a făcut conșcut, printr-o scrisoare adresată episcopatului polonez, că nu numai Cardinalul Wyszyński, dar nici unul din episcopii polonezi nu va obține pașaportul și nu va putea pleca în străinătate «atâta timp cât

atitudinea lor față de Republica populară poloneză nu se va schimba». Pentru a justifica gravitatea acestei măsuri scrisoarea afirmă că «parte din ierarhia religioasă, în frunte cu Cardinalul, e angajată într-o luptă neleală față de guvern și împotriva ordinii sociale». «Autoritățile de Stat — continuă textul documentului — trebuie să reacționeze la această stare de lucruri. Biserica nu e și nu va fi un Stat în Stat. Acea parte a ierarhiei ei, care violează Constituția și legile, nu va mai putea conta pe toleranța noastră».

Cardinalul-Primăte s'a abținut până acum să comenteze, în predicele sale duminicale la biserică Sf. Kazimierz de la Varșovia, conținutul și tonul acestei scrisori care lasă să se vadă hotărârea guvernului de a recurge la maniera forte, ca în cele mai dure momente ale epocii staliniste, de a reveni la acele manifestări de intoleranță și de persecuție fățișă și brutală la care în ultima vreme se părea că renunțase.

«Eu nu vreau să lupt cu nimeni — s'a limitat să spună Cardinalul. Eu apăr principiile Bisericii lui Christos, dar nu vreau să atac pe nimeni».

Vorbind de curând într-o altă biserică, Cardinalul a spus: «Mă bucur că nu vă rușinați de Episcopatul vostru, chiar dacă are o reputație atât de proastă în Polonia. În lume el se bucură de o reputație ceva mai bună. Dar eu mă mângâi cu proverbul care spune că «Nimeni nu e profet în patria sa».

În zilele acestea, apoi, se vorbește din nou cu insistență de o vizită a Papii în Polonia pentru solemnitățile celebrării milenului catolic polonez, care var culmina în 3 Mai la sanctuarul marian de la Czestochova. Invitând credincioșii să se roage pentru realizarea vizitei Pastorului Suprem, Cardinalul a confirmat implicit svonorile în legătură cu călătoria Papii.

În momentul de față e desigur greu de prevăzut care vor fi dezvoltările situației. Guvernul din Varșovia își dă seamă de enorma importanță pe care o are pentru catolicii polonezi această vizită a Papii, și aceasta atât pe planul consolidării blocului catolic cât și pe planul întoarcerii la ascultare a acelor catolici care în momentul acesta desfășoară o activitate manevrată de regim. A împiedeca vizita Papii refuzându-i intrarea în Polonia nu e tot atât de ușor pentru guvernul de la Varșovia ca a-i împiedeca pe episcopii catolici să iasă din hotarele naționale.

Pentru autoritățile politice ale țării lor, Cardinalul Wyszyński și episcopii săi sunt în primul rând cetățeni ai Statului polonez, și ca atare ținui să accepte controlul acestui Stat, sa i se supună. Papa, însă, e nu numai Capul suprem al Bisericii catolice, și deci și al Bisericii naționale poloneze, care e catolică, ci e un Cap de Stat. Și unui Cap de Stat nu-i chiar atât de ușor să i se interzică intrarea într-o țară, atâta timp cât între țara aceasta și Statul Vatican nu există o situație de conflict grav, o stare de război. Or, starea aceasta de război între Vatican și Polonia nu există. Pe de altă parte Rusiei nu-i poate conveni în momentul actual să forțeze prea mult situația impunând guvernului satelitului său exasperarea tacticii anticatolice. Ar fi o imprudență, desigur scump plătită. În virtutea catolicismului său Polonia e țara cea mai puțin maleabilă, cea mai greu de plecat dintre toate Țările care sunt forțate să suporte «prietenia» Rusiei.

Casa Brancoveanu desen de Jiquid

O idila imposibila

miscellanea

Ce-or fi devenit mânușile « glacé », moile, mângâietoarele mânuși ale dialectice de captare a catolicilor « disponibili » la idila cu marxistii, folosite de « onorabilul » Giuseppe Longo cu ocazia Congresului partidului său pentru a-și băga onorabil în buzunar Biserica catolică?

Ziaristilor care-l așteptau la aeroport, la întoarcerea sa din scurta vizită făcută tovarășilor de la Varșovia, secretarul Partidului Comunist Italian le-a făcut, cu o față încruntată care nu promitea nimic bun, câteva declarații, exprimându-și, satisfacția pentru întâlnirile avute cu « tovarășul Gomułka » și cu alți tovarăși polonezi, referitor la « dialogul » cu catolicii.

Problema raporturilor cu catolicii, în Polonia, ca de astfel în Italia destul de scabroasă, a fost examinată « atât sub aspectul general al luptei pentru pace și pentru înnoirea democratică, cât și privitor la poziția pe care Statul socialist trebuie să o ia în Italia față de religie și de Biserica ».

Dacă pasagiul citat n'a suferit transformări tendențioase (noi l'am luat din textul declarațiilor publicat de cotidianul roman « Il Tempo ») e cazul să ne întrebăm la ce « Stat socialist » făcea aluzie secretarul P.C.I.?

Cu îndurarea lui Dumnezeu Italia e un stat cu regim de democrație — și nu populară, ci creștină — și deci a vorbi de o revizuire a pozițiilor Italiei față de religie și de Biserica, o revizuire în termeni socialiști, după modelul aceleia care în momentul de față se efectuează în Polonia, e un adevărat nonsens.

Dar să trecem mai departe. După ce a vorbit de convorbirile avute în legătură cu « problemele actuale ale dezvoltării societății socialiste, văzute în special sub prisma procesului de expansiune economică », secretarul P.C.I. a vorbit de actuala încordare a raporturilor dintre Stat și Biserica în Polonia, îmbrățișând în plin teza guvernului de la Varșovia în legătură cu « răspunerile Cardinalului Wyszyński, ale cărui inițiative au dat un caracter de agitații comemorării mileniului catolicismului Polonez, și de polemică în raport cu celelebrările oficiale ale nașterii Statului polonez ».

« Inițiativele acestea — a continuat secretarul partidului comunist — au constituit, prin conținutul lor politic, o ingerență neautorizată în politica guvernului... și « au determinat preocupări serioase chiar în sânul episcopatului și al lumii catolice, întrucât riscă să compromită, cum e evident, însăși solemnitatea celebrărilor creștine ».

Cine l'a ascultat nu-și credea urechilor: « leader-ul comunismului italian se auto-instituia interpret și apărător al intereselor Bisericii, purtătorul de cuvânt al episcopatului catolic preocupat pentru soarta cele-

brării a o mie de ani de creștinism ai Poloniei! »

De care « episcopat » și de care « lume catolică » o fi înțeles să vorbească secretarul partidului comunist italian? Poate de acele elemente care, reprezintă ochiul și urechile Partidului în Biserica, și care creiază atâtea greutăți Cardinalului Wyszyński?

Nu începe îndoială că da. Numai că elementele acelea, prietenii mai curând cu diavolul decât cu aghiazma, cum spune o veche zicală italiană, nu reprezintă Biserica și cu atât mai puțin episcopatul catolic în totalitatea sa.

Si apoi, să ne înțelegem: scrisoarea încredințată a episcopilor polonezi către confrății lor germani n'a fost desigur o inițiativă clandestină: fiindcă în Biserica și mai ales în cea Catolică, inițiativele izolate, și cu atât mai mult când sunt clandestine, nu sunt tolerate. Lucrul acesta secretarul P.C.I., deși în afara Bisericii, e ținut să-l știe, și de bună seamă îl știe.

Episcopii polonezi au vorbit în numele Bisericii, al întregii Biserici, autorizată să o facă pentru a servi Biserica lui Christos, Biserica păcii și a dragostei. Dacă ar fi fost vorba de o inițiativă ne autorizată, ea ar fi fost considerată drept o răsvărită la autoritatea supremă, care e Papa, și ca atare ar fi fost pedepsită: sau cel puțin Vaticanul ar fi întreprins o contra-acțiune « reparatoare » față de partea dăunată, în cazul acesta guvernul polonez, disociind prin această « satisfacție » răspunerile episcopatului catolic, în totalitatea sa, de acelea ale « vinovaților ». Dar cum Vaticanul n'a intervenit nici într'un fel nici în altul, trebe să tragem concluzia că Sfântul Seamn și în numele său Papa și Biserica întregă, sunt de acord cu inițiativa episcopilor polonezi.

Toate acestea secretarul P.C.I. le știe prea bine, așa cum le știe guvernul de la Varșovia; care, presat de Moscova să deslănțue o nouă ofensivă împotriva Bisericii catolice, ultimă dar recunoscut puternică legătură a Poloniei cu Roma, au transferat o chestiune pur religioasă pe planul politicii și al siguranței Statului, încercând din ca un pretext, un « casus boelli » pentru inaugurarea unui nou val de persecuții. Fiind însă prea proaspete în urechile italienilor oferte de prietenie făcute de Longo Bisericii, el s'a gândit că o lacrimă stoarsă în public pentru soarta celebrărilor creștine și religioase a mileniului polonez ar fi putut la urma urmei spăla în creierul italienilor penibila impresie lăsată de prima parte a declarațiilor sale, care îl arată solidar cu pozițiile de față, ostilitate ale tovarășilor polonezi față de Biserica.

Intre ipocrizia și cinismul oamenilor politici e preferabil cinismul: e mai puțin desguștător.

Bucureștii de altă dată

În 5 Martie, zi închinată *Catedrei Sfântului Petru*, și, printr'o fericită coincidență voită de Providență, zi a trecerii la cele veșnice a cuviosului *Ieremia Valahul*, călugărul capucin român mort în faimă de sfințenie la Neapole, în 1625, al cărui « proces » de beatificare e acum în curs la Sfânta Congregație a Riturilor, *Opera Pelerinilor Unității*, care-i poartă numele, și-a inaugurat noul sediu, cu un rit liturgic celebrat de Cardinalul-Decan *Eugenio Tisserant*.

Membrii Operei prezente la ritul religios au fost apoi invitați de întemeietorul Operei, advocata *Felicia Paraschivescu*, la o agapă, la sfârșitul căreia cunoscuta scriitoare franceză, contessa d'Ormesson, prietenă de vechi dată a României pe care a cunoscut-o și a învățat să o iubească, a pronunțat o scurtă cuvântare plină de căldură și, trebe să spunem, de spirit, evocându-și amintirile românești.

Al luat apoi cuvântul Mgr. Carboni, ilustrând semnificația sărbătorii *Catedrei Sfântului Petru*, iar inimioasa amfitrionă a lansat inițiativa unei loterii « în familie » pentru realizarea unui fond care să acopere necesitățile urgente ale Operei.

***

Într'o recentă audiență acordată operei de asistență « *Don Orione* », în cursul căreia Sfântul Părinte Paul VI a binecuvântat prima piatră destinată unei noi biserici parohiale la *Salisz*, în Polonia, ce va comemora Conciliul Vatican II și mileniul catolicismului polonez, Episcopul de *Wladislavia* a dăruit Papei o mătină confecționată din miez de păine de un grup de condamnați politici polonezi în timp ce-și ispășeau pedepșa în închisoare.

Pe căi misterioase Papa Pius XII primise o asemenea mătină de la un grup de catolici ucrainieni deportați în Siberia, iar Ioan XXIII un eact conținând rugăciuni scrise în închisoare de catolici lituani.

***

Cardinalul arhiepiscop de Viena, *König*, a făcut de curând o vizită Cardinalului *Mindszenty*, cu care a avut câteva convorbiri.

Nici o declarație n'a fost făcută presei în legătură cu aceste convorbiri. Ziaristilor care îl pândeau la intrarea Ambasadei Statelor Unite, unde Cardinalul *Mindszenty* s'a refugiat în 1956, Arhiepiscopul *König* s'a limitat să le spună că l'a găsit pe *Mindszenty* « în condiții de sănătate relativ bune ».

Intrebat care au fost temele convorbirilor sale cu marele prizonier, Cardinalul *König* a răspuns, cu un surâs plin de înțelesuri: « Natural, Conciliul Ecumenic și problemele referitoare la Conciliu ».

« Imi pare rău, dar nu vă pot spune mai mult decât atât » — a încheiat urcându-se în limuzina care-l aștepta pentru a-l duce la aeroport.

Scopul vizitei — comentează agenția de presă care a dat știrea întâlnirii — ar fi o nouă încercare de a-l convinge pe *Mindszenty* să renunțe la exilul său « voluntar » în patrie, pentru a se transfera la Roma.

Agenții unguri care înconjurau ambasada Statelor Unite, unde au avut loc convorbirile dintre cei doi Prelați, au interzis orice apropiere a publicului de oaspetele străin.

***

Cheltuielile susținute de Sfântul Seamn pentru celebrarea Conciliului Ecumenic Vatican II se ridică în total la patru miliarde și jumătate de lire, din care cea mai mare parte folosite pentru găzduirea Părinților în timpul celor patru sesiuni ale Conciliului (1.491.255.281 lire și pentru

călătoriile acestora de la sediile lor la Roma și alte deplasări (lire 1.325.929.281).

Pentru amenajarea aulei conciliare au fost cheltuite 392.033.550 lire; pentru tipărirea documentelor și pentru instalațiile electronice de contabilitate, fonice și radio-televisive 320.683 lire. Restul sumei a fost folosit pentru alte cheltuieli.

Cifrele acestea au fost publicate de un număr special al revistei « *L'Osservatore Romano della Domenica* » pe baza materialului de informație furnizat redactorilor de către secretariatul Conciliului Vatican II. Publicația a fost de curând prezentată presei de Secretarul general al Conciliului, Mgr. Pericle Felici. După ce a făcut o amplă expunere a acestui Conciliu celebrat sub doi Papi (Ioan XXIII și Paul VI), Mgr. Felici a subliniat în legătură cu eventualele interpretări ale documentelor conciliare că « tot'ceace s'a spus în Conciliu e conținut exclusiv în fiecare dintre Decretele conciliare, și e valabil numai ceace a fost spus de către cei doi Papi ai Conciliului drept comentariu al acestor documente ».

« Tot restul — a precizat Mgr. Felici — poate deveni o variație sau o interpretare, care însă nu reprezintă în nici un caz « mințea Conciliului ».

***

Tot răsfoind numărul special dedicat de « *L'Osservatore Romano della Domenica* » Conciliului: au luat parte la lucrările Vaticanului II 2.860 Părinți, dintre care 98 Cardinali, 344 Patriarhi și Arhiepiscopi rezidențiali, 168 Arhiepiscopi titulari, 1.287 Episcopi rezidențiali, 750 Episcopi titulari, 28 Prelați și Abați, 60 Prefecți apostolici și 125 « Superiori generali ».

Interesante sunt informațiile date de acest bilanț conciliar în legătură cu condițiile economice ale Părinților. Au cerut ospitalitate Papii 10 Cardinali, 1.280 Patriarhi, Arhiepiscopi și Episcopi, 10 Prelați și Abați și 42 Prefecți apostolici. În total 1.342 Părinți. Ceilalți 1.518 și-au acoperit personal cheltuielile.

În timpul celor patru sesiuni ale Conciliului au murit 253 Părinți și au fost numiți 296 noii membri.

N'au putut lua parte la Conciliu 274 Părinți, între care un Cardinal (*Mindszenty*).

***

Liturgia poate fi cântată nu numai în limbă latină și în « vulgără », adică în limba națională a respectivelor țări? Intrebarea aceasta, la care multe ziare și reviste religioase au răspuns afirmativ, își are adevărata punere la punct în declarația făcută de Conferința Episcopală italiană din 21 Decembrie 1964.

« În Liturgiile cântate — afirmă textul declarației — se va continua deocamdată să se întrebuințeze textul latin pentru fiecare parte a ritului, până la pregătirea și aprobarea melodiilor noi de către Autoritatea competentă ».

Declarația aceasta e în contrast evident cu scrisoarea « de precizare » a problemei scrise de Central de Activitate Liturgică a Diecezei orasului Bologna, în care citim: « În practică articolul 54 al Constituției Liturgice admite să se cânte Liturgia atât în limba latină cât și în « vulgără ».

« E o afirmație greșită — replică într'un articol publicat de un mare cotidian din Roma un cunoscut critic muzical — întrucât articolul 54 al Constituției Liturgice nu se referă la Liturgia solemnă, ci la folosirea limbii « vulgare » numai pentru unele rugăciuni și cânturi.

Că înlocuirea latinei cu limba « vulgără » în Liturgia cântată e un

lucru imposibil, cel puțin pentru moment, au demonstrat-o în plin experiențele recente făcute în dieceza Bologna, în care solemnul, splendidul cânt gregorian a fost înlocuit cu compoziții de autori moderni (ca de pildă discutabilele compoziții ale lui L. Picchi), cu manifestată nemulțumire din partea credincioșilor, care cer acum să se revină la cântul gregorian și la polifonia sacră. Lumea muzicală mondială e pe drept cuvânt preocupată de invazia, în Liturgie, a unor compoziții străni, nu numai incapabile să stimuleze reculegera și înălțarea spirituală, dar de cele mai multe ori element de deranj și de autentică suferință.

« Calea adevărată era alta: cântul gregorian ar fi trebuit să fie, în expresiile cele mai simple, cântul întregii Biserici, al clerului ca și al credincioșilor. Polifonia ar fi continuat să-și trăiască viața sa alături de el, în Liturgiile solemne » — citează același cotidian dintr'un articol iscalit de criticul muzical Hans Sachs, care încheie: « S'a ajuns însă la aberațiile actuale. Le puteți asculta singuri, dacă aveți urechi de struț ».

***

« Preoții catolici sunt și ei muncitori, și ca atare au dreptul și datoria să se organizeze în sindicat, să prezinte revendicări economice și previdențiale și, în sfârșit, în cazul când instanțele lor n'ar fi acceptate de ierarhiile superioare, să declare grevă »: promotor al îndrăzneței inițiative în favoarea drepturilor sociale ale preoților e un tânăr preot catolic american, Păr William Du Bay care, după ce a fost suspendat « a divinis » grație drastice intervenții a Arhiepiscopului de Los Angeles, Card. Francis McIntyre, a re-luat tezele acestea, susținute într'un interviu la televiziune în 24 Februarie, în volumul de recentă apariție intitulat « *Biserica umană* ». Vorbind despre « greva preoților » Păr. Du Bay a avut bunul simț de a preciza că preoții vor trebui să se abțină de la grevă în cazul « serviciilor de emergență », întocmai ca și categoriile sanitare, fără totuși, să specifice care anume, după dânsul, sunt datorile preoției ce ar intra în categoria « serviciilor de urgență ».

O spovedanie, chiar dacă nu e cu necesitate făcută în primejdie de moarte, are totdeauna un caracter de urgență spirituală; tot atât de urgent poate fi un hotez, sau asistarea unui bolnav grav.

Să ne rugăm la Dumnezeu ca tânărul preot sindicalist să nu faca prozele. Alminteri vai de bietele noastre suflete!

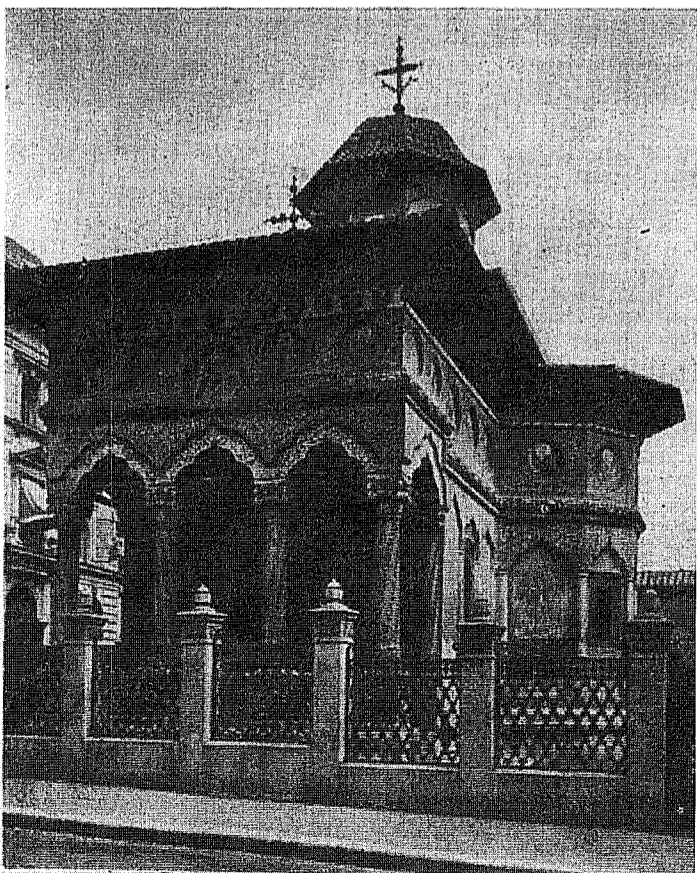
Deocamdată, în ciuda măsurilor luate împotriva sa de Arhiepiscopul McIntyre, care l'a dispensat de slujirea Liturgică și de toate celelalte « servicii de urgență » implicate de misiunea unui preot, Părintele Du Bay (sau fostul Părinte Du Bay) insistă în lupta sa. În cartea « *Biserica umană* » el încearcă să dea o justificare pe plan teologic revendicărilor sale. Biserica fiind nu numai o « societate divină » — scrie Păr. Du Bay — ci și omenească, ea trebe să fie « un model de convivență umană ». În consecință, preoții trebe să se poată bucura de toate drepturile civile și omenești acordate celorlalți oameni.

Păr. Du Bay s'a declarat dispus să discute aceste idei ale sale în fața unui tribunal ecleziastic și a adăugat că în cazul când apelul său la Păpă n'ar obține un răspuns, s'ar adresa unui tribunal civil pentru « restabilirea drepturilor » sale.

Vă închipuiți un cortegiu de preoți strigând și agitând pancarte cot la cot cu celelalte « categorii » muncitorești manevrate de diverși condotieri ai luptei de clasă? Si în timp ce « reverenții » se agită pentru a-și face ascultate revendicările, atâția nefericiți, ajunși la capătul zilelor, care ar muri fără deslegare, fără un cuvânt de mângâiere...

Nu, Părinte Du Bay! Sindicalizatei « Biserici umane » a D-tale, creștinii adevărați îi vor prefera totdeauna Biserica dumnezeiască a lui Christos; a aceluși Christos pentru care oamenii cu atât mai mult când sunt preoți — și aceasta în virtutea renunțării la cele lumești — nu înseamnă mai puțin decât păsările cerului și erinii câmpului.

N'ar strica, cinstite Părinte Du Bay, să recitești sfințita ta, Predica de pe Munte: îți va da ceace sindicatele oamenilor nu-ți vor putea da niciodată: pâinea vieții, veșmântul luminii, și când îți va sosi ceasul, un fotoliu de pensionat al Domnului la umbra sicomorului.

Biserica Stavropoleos (București)